

УДК 336.741.243

Коваленко Дмитро Іванович,
кандидат економічних наук, доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГРОШОВИХ ПЕРЕКАЗІВ В УКРАЇНІ

Сьогодні не можна уявити будь-яку суспільну діяльність без впровадження цифрових технологій. Грошові перекази, як важлива складова цифрової економіки, відіграють вирішальну роль у розвитку виробничих відносин. Ті країни, які здатні повноцінно використовувати досягнення Індустрії 4.0 у частині цифрового розвитку, мають конкурентні переваги на глобальних ринках.

Саме тому питання розвитку грошових переказів для України набуває першочергового значення. Основною тенденцією економічного розвитку України є прагнення набуття статусу країни-члена Європейського Союзу. Визначення потенційних економічних переваг України при інтеграції у єдиний цифровий ринок ЄС дозволить обґрунтувати можливі тренди розвитку цифрових фінансів.

З метою оцінювання можливості цифрового розвитку країн, у тому числі і цифрових фінансів, використовують міжнародні рейтинги. У даному випадку це три індекси: Індекс ООН з розвитку електронного урядування EGDI (E-Government Development Index); Індекс мережевої готовності NRI (WEF/WITSA Networked Readiness Index) та Індекс цифрової конкурентоспроможності WDCR (IMD World Digital Competitiveness Ranking).

Так станом на 2020р. Україна займала 29 місце за індексом EGDI, тоді за 2019р. 69 позицію, тобто +40 позиція за один рік [1]. За індексом NRI Україна

за один рік з 2019р. по 2020р. піднялась на +18 позицій [2]. За індексом WDCR за той же самий період теж відбулося позитивні зміни: +9 позицій [2].

Прогнозування тенденцій можливості цифрового розвитку цифрових фінансів дозволяє керувати процесом розвитку з метою зменшення невизначеності у майбутньому. Побудова часових трендів на основі динамічного ряду – один із найпростіших методів статистичного прогнозування [3].

Рівнянням тренда називається залежність виду [3]:

$$y_t = f(t) + \varepsilon_t \quad (1)$$

де $f(t)$ – детермінована (невипадкова) компонента процесу (явища); ε_t – стохастична (випадкова) компонента процесу; t – номер періоду.

Так, одним із видів цифрових фінансів є грошові перекази з-за кордону (е-платежі). Побудуємо трендові моделі грошових переказів в Україну з-за кордону з 2008 по 2021 рр. З обраних трендових моделей найбільший коефіцієнт множинної кореляції R^2 є у поліноміальної моделі.

Відповідно до отриманих результатів можна зробити висновки. Сума грошових переказів в Україну з-за кордону на прогнозований період (2020–2025 рр.) буде змінюватися за розглянутими сценаріями: реалістичний варіант – зміна у діапазоні $[\min; \max] = [12508,17; 14060,205]$ – зменшення; песимістичний варіант – зміна у діапазоні $[\min; \max] = [9726,74; 11211,24]$ – зменшення; оптимістичний варіант – зміна у діапазоні $[\min; \max] = [15289,59; 16909,17]$ – збільшення.

Тому пріоритетами в розробці стратегій та політики розвитку грошових переказів в Україні сьогодні є: упровадження ринкових механізмів для підтримки розроблення нових технологій, розширення участі малого й середнього бізнесу в науково-технологічному розвитку; приведення системи правового захисту інтелектуальної власності у відповідність до міжнародних

норм та введення інтелектуальної власності в господарський обіг; розвиток і впровадження сучасних інформаційних технологій, концентрація ресурсів для проведення фундаментальних та прикладних досліджень за напрямками, з яких Україна має значний науковий, технологічний і виробничий потенціал; запровадження програмно-цільового підходу до фінансування всіх секторів наукової сфери.

Література

1. Мінцифри: Україна піднялася на 29 позицій у рейтингу індексу електронної участі ООН. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mincifri-ukrayina-pidnyalasya-na-29-pozicij-u-rejtingu-indeksu-elektronnoyi-uchasti-onn> (дата звернення: 02.04.2022).
2. Конкурентоспроможність України: інформаційний огляд та ситуаційний аналіз. 2020-2021. Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. 2021. 71 с.
3. Добуляк Л. П., Костенко С. Б. Використання трендових моделей для дослідження тенденцій розвитку малого підприємництва в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. № 24 (1). С. 147–152.